

II LO - Historia

Temat: Poznański czerwiec 1956.

Notatka:

1. Przyczyny:

- Kryzys systemu stalinowskiego, krytyka kultu jednostki na XX Zjeździe KPZR.
- Śmierć B. Bieruta.
- Ogłoszenie amnestii politycznej.
- Wycofanie się władz PRL z przyjętych wcześniej porozumień dotyczących zwrotu bezprawnie pobieranego podatku od wynagrodzeń najlepiej zarabiających robotników.
- Społeczne żądania poprawy warunków życia i pracy - „chleba i wolności”.

2. Przebieg:

- 27 VI 1956 - wycofanie się władz państwowych z przyjętych wcześniej porozumień z robotnikami.
- 28 VI 1956 - **strajk generalny i masowa demonstracja uliczna w Poznaniu, która przekształciła się w walki zbrojne** - strajk zapoczątkowali robotnicy zakładów im. H. Cegielskiego, pracę przerwały również Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, manifestowało ponad 100 tys. osób, wkrótce demonstracja przerodziła się w ataki na lokalne urzędy i gmachy publiczne (Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego, więzienie, komisariaty milicji); po zdobyciu przez manifestujących kilkuset sztuk broni palnej zaczęto rozbrajanie milicjantów i żołnierzy, udało się protestującym nawet zdobyć kilka czołgów; wobec takiego przebiegu wydarzeń władze państwowe postanowiły stłumić wystąpienia siłą; do Poznania skierowano premiera J. Cyrankiewicza, który w wystąpieniu radiowym zapowiedział represje wobec uczestników demonstracji (**„Kto odważy się podnieść rękę na władzę ludową, niech będzie pewny, że mu tę rękę władza ludowa odrąbie”**).
- 28/29 VI 1956 – do miasta wkraczają regularne oddziały wojska, ponad 10 tys. żołnierzy, ponad 400 czołgów, dział samobieżnych i transporterów opancerzonych.
- 30 VI 1956 – regularna akcja zbrojna doprowadziła do rozbicia manifestantów i stłumienia oporu w mieście.

3. Skutki:

- Zginęło ponad 70 osób, kilkaset zostało rannych, 700 osób aresztowano.
- Wstrząs w społeczeństwie (mimo blokady informacyjnej cały kraj wiedział o wydarzeniach w Poznaniu).
- Protesty za granicą (wydarzenia obserwowali uczestnicy międzynarodowych targów).
- Zaostrzenie walk wewnętrznych w PZPR.
- Październik 1956.

Temat: Październik 1956

Notatka:

1. Przyczyny:

- Wydarzenia czerwcowe w Poznaniu.
- Walki frakcyjne w PZPR.
- Pogłębiający się kryzys ekonomiczny.

2. Przebieg:

- VIII plenum KC PZPR z udziałem delegacji radzieckiej na czele z N. Chruszczowem.
- W. Gomułka I sekretarzem KC PZPR, zapowiedź liberalizacji życia politycznego, poparcie robotników dla nowego sekretarza.

3. Skutki:

- Zaprzestanie stalinowskiego terroru.
- Przywrócenie starych nazw miast, ulic.
- Usunięcie doradców radzieckich ze służb bezpieczeństwa i wojska.
- Powrót marszałka K. Rokossowskiego do ZSRR.
- Likwidacja Komitetu ds. Bezpieczeństwa Publicznego.
- Likwidacja Służby Bezpieczeństwa.
- Uwolnienie prymasa S. Wyszyńskiego i poprawa stosunków państwo- Kościół; przywrócenie religii do szkół.
- Rezygnacja z przymusowej kolektywizacji rolnictwa.
- Likwidacja przywilejów partyjnych.
- Rehabilitacja więźniów politycznych.
- Powrót na uczelnie zwolnionych profesorów.
- Ustalenie statutu prawnego wojsk radzieckich w Polsce.